

امام حسن (ع) به ظاهر با معاویه صلح کرد اما در باطن معارف اهل بیت (ع) را تبلیغ کرد

یک عضو هیئت علمی جامعة المصطفی (ص) العالمية با اشاره به اینکه یکی از کارهای امام حسن مجتبی (ع) همین بود که تهدیدهای حکومت بنی امیه را که برای ریشه کن کردن اصل وحی و نبوت و قرآن و دین و دینداری بود ایشان به فرصت تبدیل کردند گفت: ایشان به ظاهر با حکومت بنی امیه و معاویه صلح کردند، اما در باطن آن معارف اهل بیت (ع) را تبلیغ کردند.

یک عضو هیئت علمی جامعة المصطفی (ص) العالمية با اشاره به اینکه یکی از کارهای امام حسن مجتبی (ع) همین بود که تهدیدهای حکومت بنی امیه را که برای ریشه کن کردن اصل وحی و نبوت و قرآن و دین و دینداری بود ایشان به فرصت تبدیل کردند گفت: ایشان به ظاهر با حکومت بنی امیه و معاویه صلح کردند، اما در باطن آن معارف اهل بیت (ع) را تبلیغ کردند. حجت الاسلام و المسلمین محسن غروی از هیئت علمی جامعة المصطفی (ص) در مورد نقش امام حسن مجتبی (ع) در دوران امامت امام علی (ع) به خبرنگار مهر گفت: امام حسن مجتبی (ع) بیشتر به نگارش احادیث و روایات و فرمایشات امیرالمومنین (ع) و همچنین جمع آوری و نگارش و تنظیم قرآن کریم مشغول بودند. آنچه که در تاریخ آمده البته کم هست امام حسن (ع) بیشتر در کار تعلیم و تعلم و مسائل علمی بوده اند. احادیث را گردآوری می کردند و آن تمشیت امور و آنچه را که امیرالمومنین (ع) در وصیتشان و در نهج البلاغه فرموده بودند به آن امور پرداخته بودند و عمدتاً همین مسائل علمی و تدبیر امور جامعه شیعیان را بر عهده داشتند.

وی در مورد اینکه شرایط تاریخی به امامت رسیدن امام حسن مجتبی چه بود تصریح کرد: بعد از شهادت امیرالمومنین (ع) سیاست بنی امیه و حکومت معاویه فضای تزویر و دروغ و سیاست به معنای غلطش به معنای شیطانی در جامعه حاکم کرده بود و مردم از آن فرهنگ اهل بیت (ع) فاصله گرفته بودند. حتی برای مثال نماز جمعه را وقتی معاویه چهارشنبه اقامه کرد کسی اعتراضی نکرد یعنی اینقدر سیاست معاویه با حيله گری و مکاری و فریبکاری در مردم نفوذ کرده بود که مردم بین چهارشنبه و جمعه فرق نمی گذاشتند. این مسئله خودش در تاریخ نقل شده و نشان دهنده سادگی مردم بوده است.

این نویسنده و محقق ادامه داد: امام حسن مجتبی (ع) در این شرایط بعد از شهادت امیرالمومنین (ع) به امامت رسیدند و لذا دیدند در آن وهله اول نمی تواند بر این نابسامانی ها غلبه کنند و لذا پذیرفتن صلح با معاویه هم از این جهت بود. باید شرایط را فراهم می کردند تا روشنگری کند و این شرایط را امام حسن (ع) برای نهضت ابی عبدالله فراهم کرد.

این محقق و پژوهشگر مسائل فلسفی در مورد اینکه این شرایط چه بود هم اظهارداشت: این شرایط آماده سازی ذهن مردم بود. زیرا امام حسن مجتبی (ع) با تبلیغ و سخنوری و احادیث فراوانی که داشتند مردم را آماده کردند که به سیاست های غلط حکومت بنی امیه و به خصوص از حقه بازی های معاویه مردم را آگاه سازند تا کم کم آنها تصمیم به مسموم کردن و شهادت امام حسن (ع) گرفتند. آن روشنگری های امام حسن مجتبی (ع) زمینه را فراهم کرد تا اینکه امام حسین (ع) آمدند و قیام مسلحانه کردند و حقیقت مکتب اهل بیت (ع) را برای مردم روشن کردند. البته امام حسین (ع) هم با همین مشکلات روبرو بودند.

عضو هیئت علمی جامعة المصطفی (ص) العالمية در مورد دلایل صلح امام حسن (ع) نیز یادآور شد: دلیل صلح امام آماده نبودن وضعیت فکری جامعه بود زیرا اگر امام حسن می خواستند با معاویه وارد جنگ شوند اصل اسلام از بین می رفت. ولی امام حسن (ع) مثل شرایط ما را داشتند گفتند از طریق مذاکره می توانیم اصل اسلام را حفظ کنیم. حرف خودمان را فعلاً نگه داریم روشنگری کنیم و از حقوق اهل بیت (ع) دفاع کنیم. والا امام حسن (ع) اگر می خواستند بدون یاور جنگ کنند نمی شد زیرا در تاریخ نقل است که حکومت معاویه آنقدر ذهن مردم را خراب کرده بود که امام حسن (ع) پشتیبانی نداشت و امام با این صلحشان فرصتی را گرفتند که یک عده یارانی را پرورش دهند و زمینه برای برادرشان امام حسین (ع) آماده شد.

وی تصریح کرد: شرایط، شرایط جنگ هم نبود زیرا امام حسن (ع) تنها بودند و وقتی هم کسی یآوری نداشته باشد بخواهد یک تنه بایستد آن وقت اصل آن هدف و مکتب از بین می رود. لذا صلاح در این دیدند که از این فرصت استفاده کنند و مذاکره و صلح موقتاً از جانب امام حسن مجتبی (ع) پذیرفته شد تا شرایط بیداری مردم فراهم شود.

این نویسنده و محقق در مورد اینکه ویژگی های صلح امام حسن مجتبی (ع) چه بود هم تصریح کرد: همین بود که این صلح به معنای پذیرفتن مکتب معاویه و افکار وی نبود زیرا آنچنان که نقل شده معاویه به وحی و خدا و پیغمبر و اینها معتقد نبود و اشعاری که نقل شده و مجالسی که داشته مجالس عیش و نوش و عشرت و خوشگذرانی و رقص و آواز و امثال اینها بوده و بعد یزید بن معاویه همین وضعیت را از پدرش فراگرفت و بدتر شد که منجر به قیام امام حسین (ع) شد. ویژگی های صلح امام حسن (ع) استفاده از فرصت بود. یعنی فرصت گرفتن و استفاده از این فرصت برای روشنگری مردم بود.

عضو هیئت علمی جامعة المصطفی (ص) العالمية در مورد اینکه پیامد صلح امام حسن (ع) چه بود هم یادآور شد: آماده شدن اذهان مردم بود. در واقع این صلح یک آتش بس موقتی بود و روشنگری های امام حسن (ع) مقدمات و زمینه های روحی در جامعه را فراهم کرد. برای اینکه مردم پی به ماهیت حکومت بنی امیه و اهداف سیاسی آنها ببرند و بعد می بینیم که مردم کوفه نامه به امام حسین (ع) برای احیای دین و اسلام می نویسند. درست است که بعداً کوفیان بی وفایی می کنند اما همین که این همه نامه برای امام حسین (ع) می نویسند اینها بر اساس تحلیل تحلیلگران سیاسی و مورخان موثق زمینه سازی قیام

امام حسین(ع) شد و اگر زمینه سازی ها و روشنگری ها و خطبه ها و فرمایشات امام حسن(ع) نبود آن همه نامه برای اقامه عدل و حکومت دینی برای امام حسین(ع) نمی نوشتند.

وی در مورد شخصیت و سیره و خلق و خوی امام حسن مجتبی(ع) هم تصریح کرد: امام حسن (ع) بنابر آنچه که در تاریخ مشهور است کریم اهل بیت نامیده شدند. از نظر اخلاقی، عاطفی، روحی بسیار اهل محبت بودند. دستگیری از مستمندان، فقرا، بیچارگان، غذا دادن به مردم، اطعام مساکین، سرزدن به بیماران، فقرا، پابرهنگان، اینها در خلق و خوی آن حضرت آمده است. صبر حضرت در تاریخ معروف است در برابر ناملازمات و سختی ها صبر داشتند. مظلومیت امام که توسط جعده همسرشان مسموم می شوند که آن هم توطئه ای بود که از جانب معاویه و دستگاه حکومت بنی امیه طراحی شده بود.

غرویان بیان کرد: به هر حال صبر و کرامت دو صفت بارز امام مجتبی(ع) است که در تاریخ نقل است و آنچه که برای امروز ما لازم است که الگو برداری کنیم همین دو صفت است یکی صبر در ناملازمات و سختی ها و تحمل یکدیگر را داشتن است و یکی هم اخلاق و تکریم انسان ها است که متأسفانه در جامعه ما جنبه تکریم یکدیگر ضعیف شده است. آن درس را باید از آن حضرت بگیریم که نسبت به یکدیگر این صفت تکریم را داشته باشیم و از امام مجتبی(ع) الگو گیری کنیم.

این محقق و پژوهشگر مسائل فلسفی در مورد اینکه نکات برجسته حیات امام حسن مجتبی (ع) چه بوده هم اظهارداشت: نکات برجسته همین تدبیر و سیاست آن حضرت است که استفاده از فرصت بوده که الان تهدید ها و فرصت هایی داریم و هنر یک مدیر حکیم و سیاستمدار این است که تهدیدها را تبدیل به فرصت کند. یکی از کارهای امام حسن مجتبی(ع) همین بود که تهدیدهای حکومت بنی امیه را که برای ریشه کم کردن اصل وحی و نبوت و قرآن و دین و دینداری بود ایشان به فرصت تبدیل کردند و به ظاهر با حکومت بنی امیه و معاویه صلح کردند. اما در باطن آن معارف اهل بیت(ع) را تبلیغ کردند.

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی(ص) العالمية یادآور شد: به عبارتی می توان گفت امام حسن مجتبی(ع) یک انقلاب فرهنگی در زمان خودشان کردند که این انقلاب فرهنگی زمینه ساز انقلاب کربلا و نهضت عاشورا شد. از این تعبیر هم می توان استفاده کرد که امام حسن مجتبی(ع) همان نرمش قهرمانانه به تعبیر مقام معظم رهبری از خود نشان دادند و اجرا کردند و نهایتاً ثمره آن را امام حسین(ع) علیه حکومت یزید گرفتند.